

**BE
CYCLIST.**

**Actieplan ter
Promotie van de Fiets
van de federale regering
2021-2024**

Inleiding

Waarom de overheid het fietsgebruik wil promoten

Fietsen is een milieuvriendelijke, efficiënte, zuinige en snelle manier om zich te verplaatsen. De voordelen ervan zijn zowel individueel als maatschappelijk.

De individuele voordelen van het fietsen

De fiets is een verplaatsingsmiddel dat de lichamelijke en geestelijke gezondheid bevordert

- Het voorkomt hart- en vaatziekten
- Lichaamsbeweging maakt je gelukkig! Lichaamsbeweging maakt tot tienkeer de normale hoeveelheid endorfine vrij die door ons lichaam wordt geproduceerd. Daarom wordt vaak aangeraden dat mensen die licht depressief zijn hun lichaamsbeweging hervatten: wandelen en fietsen zijn de twee activiteiten die bijna iedereen kan doen.

De fiets is ook een snel verplaatsingsmiddel, vooral in stedelijke gebieden of voor afstanden tot 5 km.

Ten slotte bespaart fietsen geld omdat het na lopen de goedkoopste vorm van vervoer is.

De voordelen van fietsen voor de samenleving

Door de fysieke en morele gezondheid van de gebruikers te verbeteren, draagt fietsen bij tot aanzienlijke besparingen op de gezondheidskosten;

Als niet-vervuilend vervoersmiddel draagt het bij tot een betere luchtkwaliteit;

Fietsen hebben weinig ruimte nodig, zowel om te rijden als om te parkeren: ze verminderen de verkeersopstoppingen in stedelijke gebieden en de vervuiling die ze veroorzaken;

Fietsen is een sleutelement in de strijd tegen de klimaatverandering;

De fiets schept veel banen in verschillende sectoren van de economie: van verkoop tot onderhoud, van creatie tot marketing van afgeleide producten, opleiding, leveringen, de toeristische sector, enz.

Fietsen bespaart geld, zowel voor de fietsers zelf als voor de samenleving.

De toegevoegde waarde van fietsen verdient daarom actieve stimulering van het fietsgebruik. De federale regering heeft hier een belangrijke rol te spelen.

Hoe dit plan tot stand kwam

Samenvatting van het project

In haar regeerakkoord heeft de federale regering zich ten doel gesteld een ambitieuze modal shift te bewerkstelligen. Actieve mobiliteit en met name fietsen spelen daarbij een centrale rol.

Gezien de positieve effecten op de gezondheid, de economie en het klimaat hebben alle regeringsleden samen een Actieplan ter Promotie van de Fiets opgesteld, zoals dat ook in andere Europese regio's en landen wordt gedaan.

Be Cyclist, het Actieplan ter Promotie van de Fiets, bestaat uit maatregelen die uitsluitend gebaseerd zijn op federale bevoegdheden, elk binnen de bevoegdheid van zijn minister of staatssecretaris.

Elke Minister en Staatsecretaris zorgt apart voor de nodige goedkeuring en uitvoering van zijn/haar maatregelen. Het Plan zelf heeft het karakter van een intentieverklaring.

De maatregelen zijn verzameld, gestructureerd en gepland om een plan voor 2021-2024 te vormen. Het plan zal eenmaal per jaar worden geëvalueerd, in september. Op dat moment kunnen bijkomende maatregelen worden opgenomen. Daardoor wordt het Plan in 2022 en 2023 aangevuld. Ter gelegenheid van de laatste evaluatie in 2023 zal ook een eindrapport worden opgemaakt.

De maatregelen waaruit het plan bestaat, zijn het resultaat van overleg en samenwerking tussen meerdere regeringsleden, voor zover dat nodig is of door de verdeling van bevoegdheden wordt gerechtvaardigd.

Om het Actieplan ter Promotie van de Fiets bekendheid te geven en zichtbaar te maken, is een logo ontworpen en een algemene naam bedacht: Be Cyclist.

Doelstelling van het Actieplan ter Promotie van de Fiets

Het fietsbeleid van de regering is gericht op het stimuleren van dagelijkse verplaatsingen; het ziet de fiets als een waardig en functioneel vervoersmiddel. Recreatieve of sportieve aspecten kunnen daarvan deel uitmaken, maar zij spelen in deze aanpak geen centrale rol.

Het federale fietsbeleid is gericht op bewustmaking en versterking van het positieve imago van de fiets als middel voor dagelijkse verplaatsingen. Fietsen wordt beschouwd en gepresenteerd als een verplaatsingsmiddel voor iedereen: kinderen, volwassenen en senioren, mannen en vrouwen, werknemers, ervaren en beginnende fietsers.

Om deze doelstellingen te bereiken, heeft de regering een Actieplan ter Promotie van de Fiets opgesteld dat gebaseerd is op haar federale bevoegdheden. Dit plan moet een schaa sprong mogelijk maken in de promotie van het fietsgedrag, aangezien er ook op federaal niveau veel mogelijkheden zijn om een versnelling hoger te schakelen.

Aangezien elke minister en staatssecretaris binnen zijn/haar eigen bevoegdheid hefbomen heeft om het fietsen aan te moedigen, zijn deze hefbomen in de vorm van concrete, positieve en stimulerende maatregelen in het plan opgesomd en opgenomen.

Fietsen moet voor iedereen mogelijk, toegankelijk, veilig en vanzelfsprekend zijn.

Formaat van het plan

Het Actieplan ter Promotie van de Fiets centraliseert projecten van alle leden van de regering. De uitvoering ervan zal worden gestructureerd en gepland voor een periode van 2021 tot 2024.

Het plan heeft één algemene doelstelling: meer fietsen mogelijk maken en aanmoedigen. Alle maatregelen die deel uitmaken van dit plan zijn positief en bemoedigend bedoeld. Zij zijn gebaseerd op **drie assen**:

1. Makkelijker op de fiets: de praktische toegang vergemakkelijken, om meer mensen op de fiets helpen;

2. Veiliger en comfortabeler op de fiets: meer veiligheid en comfort door betere infrastructuur

3. Iedereen op de fiets: de keuze voor de fiets wordt vanzelfsprekend, soms door de symbolische kant te beklemtonen;

Daarnaast zijn er nog versterkende maatregelen

Maatregelen van het Actieplan ter Promotie van de Fiets

Het Actieplan ter Promotie van de Fiets omvat in totaal **52 maatregelen**.

De Eerste Minister steunt het gehele plan.

1. MAKKELIJKER OP DE FIETS

Maatregelen om de praktische toegang te vergemakkelijken, om meer mensen op de fiets helpen

1. **De verbetering van de fietsvergoeding voor het woon-werkverkeer in België onderzoeken** Ministers van Mobiliteit (Gilkinet), van Financiën (Van Peteghem), van Sociale Zaken (Vandenbroucke) en van Werk (Dermagne)
2. **Onderzoeken hoe een centraal fietsregister kan worden opgezet om de strijd tegen fietsdiefstal te intensiveren.** Ministers van Mobiliteit (Gilkinet), Binnenlandse Zaken (Verlinden) en van Justitie (Van Quickenborne)
3. **Maatregelen tegen doorverkoop van gestolen fietsen nemen** Minister van Justitie (Van Quickenborne)
4. **De “Leidraad fietsdiefstal” updaten** Minister van Binnenlandse Zaken (Verlinden)
5. **De strijd tegen fietsdiefstallen opnemen in de nieuwe versie van de Kadernota Integrale Veiligheid** Ministers van Justitie (Van Quickenborne), Mobiliteit (Gilkinet) en Binnenlandse Zaken (Verlinden)
6. **De wegcode herzien** Minister van Mobiliteit (Gilkinet)
7. **Opstarten van een netwerk ‘Mobility Managers’ (binnen Ambtenarenzaken)** Minister van Ambtenarenzaken (De Sutter)
8. **De personeelsleden inzake de behoefte aan voorzieningen bevragen (binnen Ambtenarenzaken)** Minister van Ambtenarenzaken (De Sutter)
9. **Onderzoeken hoe de fietsvergoeding met andere mogelijkheden van transport zoals openbaar vervoer en wandelen gecombineerd kan worden (binnen Ambtenarenzaken)** Minister van Ambtenarenzaken (De Sutter)
10. **Systeem van fietslease via flexibele verloning voorzien (binnen Ambtenarenzaken)** Minister van Ambtenarenzaken (De Sutter)
11. **Aanbod van relevant materiaal via FED+ voorzien (binnen Ambtenarenzaken)** Minister van Ambtenarenzaken (De Sutter)
12. **Een toegankelijkheidsfiche voor elk militair kwartier voorzien** Minister van Defensie (Dedonder)
13. **Het begrip woon-werkverkeer uitgebreid uitbreiden voor de berekeningen van de fietsvergoeding (voor de militaire kwartieren)** Minister van Defensie (Dedonder)
14. **Aandacht schenken voor de toegankelijkheid voor fietsers bij de bouw van nieuwe militaire kwartieren** Minister van Binnenlandse Zaken (Verlinden)
15. **De toegang tot een e-bike voor leden van de geïntegreerde politie vergemakkelijken** Minister van Binnenlandse Zaken (Verlinden)
16. **Opnemen van het fietsplan in beheersovereenkomsten met SCK, NIRAS en IRE** Minister van Energie (Van der Straeten)
17. **Fietsprojecten lanceren binnen Fedasil** Staatssecretris voor Asiel (Mahdi)
18. **Basisaanbod voor fietsen voorzien binnen Fedasil** Staatssecretris voor Asiel (Mahdi)

2. VEILIG EN COMFORTABELER OP DE FIETS

Maatregelen voor meer veiligheid en comfort door betere infrastructuur

- 1. De combinatie fiets en trein door de NMBS verbeteren** Minister van Mobiliteit (Gilkinet)
- 2. De ontwikkeling van fietsroutes langs de spoorwegen (Infrabel en NMBS) faciliteren** Minister van Mobiliteit (Gilkinet)
- 3. Beliris - Het fiets+ netwerk van het GoodMove mobiliteitsplan van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ontwikkelen** Minister belast met Beliris (Lalieux)
- 4. Acties m.b.t. rij- en parkeergedrag van pakjesoperatoren opzetten** Minister van Telecommunicatie en Post (De Sutter)
- 5. Duidelijker vermelden in de verzekeringspolissen wanneer de fiets medeverzekerd is** Staatssecretaris voor Consumentenbescherming (De Bleeker)
- 6. Pistes identificeren voor veiliger fietsverplaatsingen in het kader van de organisatie van de Staten-Generaal voor Verkeersveiligheid** Minister van Mobiliteit (Gilkinet)
- 7. Fietsen op het werk: veiligheid en welzijn verhogen** Minister van Economie en Werk (Dermagne)
- 8. Mogelijkheid voorzien om studie op te starten voor de installatie van oplaadpunten voor elektrische fietsen in militaire kwartieren.** Minister van Defensie (Dedonder)
- 9. De fietsdimensie beter integreren in de gebouwen die door de Regie der Gebouwen worden beheerd** Minister van Ambtenarenzaken (De Sutter)
- 10. Een overzicht bekomen van de aanwezige infrastructuur (binnen Ambtenarenzaken)** Minister van Ambtenarenzaken (De Sutter)
- 11. Fietsenstalling bij de Koninklijke Muntschouwburg aanleggen en verbeteren** Minister van de Federale Culturele Instellingen (Wilmès)
- 12. De mogelijkheden bestuderen om het aanbod van fietsenstallingen bij Bozar te creëren en te verbeteren** Minister van de Federale Culturele Instellingen (Wilmès)

3. IEDEREEN OP DE FIETS

Maatregelen om de keuze voor de fiets vanzelfsprekend te maken soms door de symbolische kant te beklemtonen;

1. Het gebruik van de politiedienstfiets stimuleren en faciliteren

Minister van Binnenlandse Zaken (Verlinden)

2. Een fietsteam op de luchthaven Brussel-Nationaal oprichten

Minister van Binnenlandse Zaken (Verlinden)

3. De pakketleveringen verduurzamen Telecommunicatie en Post (De Sutter)

4. Vrouwen en Fietsen - Het gebruik van de fiets door vrouwen bevorderen.

Minister van Mobiliteit (Gilkinet), Staatssecretaris voor Gendergelijkheid (Schlitz)

5. Inzetten op communicatie over de verzekeringsplicht voor bepaalde fietsen

Staatssecretaris voor Consumentenbescherming (De Bleeker)

6. Zich engageren om te communiceren over wettelijke garantie en herstelplicht

Staatssecretaris voor Consumentenbescherming (De Bleeker)

7. De deelnemende instellingen rond fietsbeleid sensibiliseren (binnen Ambtenarenzaken)

Minister van Ambtenarenzaken (De Sutter)

8. Dienstverplaatsingen met de fiets stimuleren (binnen Ambtenarenzaken)

Minister van Ambtenarenzaken (De Sutter)

9. Fietsgebruik promoten (binnen Defensie) Minister van Defensie (Dedonder)

10. Via een studie onderzoeken hoe initiatieven genomen door bedrijven om het woon-werkverkeer van hun werknemers duurzamer te maken, geëvalueerd en verder ontwikkeld kunnen worden

Staatssecretaris belast met Wetenschapsbeleid (Dermine), Minister van Mobiliteit (Gilkinet)

11. De fiets integreren in het werk van de Minister van Ontwikkelingssamenwerking en Grootstedenbeleid Federaal minister van Ontwikkelingssamenwerking en Grootstedelijk Beleid (Kitir)

12. Het fietsen in zijn jaarlijkse evenementen van Bozar en promoot het op grote schaal bij het publiek van Bozar

Minister van de Federale Culturele Instellingen (Wilmès)

13. Communicatiecampagne #Justbike lanceren (binnen Justitie)

Minister van Justitie (Van Quickenborne)

14. Mobility challenges binnen de Regie der Gebouwen en de beleidscel van de bevoegde Staatssecretaris lanceren

Staatssecretaris belast met de Regie der Gebouwen (Michel)

VERSTERKENDE MAATREGELEN

- 1. Gezondheidsfondsen op de fiets: actief communiceren door gezondheidsfondsen**
Minister van Volksgezondheid (Vandenbroucke)
- 2. Een federale fietscommissie oprichten om een fietsbeleid te coördineren met de andere bevoegde overheidsniveaus** Minister van Mobiliteit (Gilkinet)
- 3. Studies om het fietsbeleid in België beter te sturen/begeleiden lanceren**
Minister van Mobiliteit (Gilkinet)
- 4. Opstellen van gedetailleerde nationale statistieken over fietsgebruik en -trends**
Minister van Mobiliteit (Gilkinet)
- 5. Informatie centraliseren op de website van de FOD Economie over de steun aan kmo's in verband met duurzame overgang, met inbegrip van hulp in verband met duurzame mobiliteit** Minister van Middenstand, Zelfstandigen en KMO's (Clarival)
- 6. Versterken en meer rekening houden met fietsen in het internationale mobiliteitsbeleid** Minister van Mobiliteit (Gilkinet)
- 7. Lanceren van een studie over de circulariteit van de fiets**
Minister van Klimaat, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling (Khattabi)
- 8. Good Practices Fedasil in kaart brengen** Staatssecretaris voor Asiel (Mahdi)